

PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO PRAKTINIAI ASPEKTAI

Monika Kalinauskienė
Monika.Kalinauskiene@prokuraturos.lt

LR Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiojo prokuroro padėjėja

pranesktiesa.lt

INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS PATEIKIMO BŪDAI

Vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu

Kompetentingai institucijai (LR prokuratūrai) tiesiogiai

Viešai

KAIP ĮDIEGTI VIDINĮ INFORMACIJOS APIE PRANEŠIMUS TEIKIMO KANALĄ

1. Įstaiga turi **numatyti vieną ar daugiau būdų**, kuriais galima pranešti vidiniu kanalu:

paštu arba el. paštu, naudojantis interneto platformomis, telefonu „karštąja linija“, asmeniškai kompetentingam subjektui ir pan.

2. Įstaigos vadovas turi **paskirti kompetentingą subjektą**, kuris įstaigoje administruoja vidinį kanalą.

3. Įstaigoje turi būti nustatytos **vidinės administracinės procedūros**, reglamentuojančios vidiniu kanalu informacijos apie pažeidimus teikimą, registravimą, tyrimą, tvarkymą ir konfidencialumo užtikrinimą.

1. Pašto dėžutė privalo būti tikrinama kasdien

2. Gavus pranešimą jis registruojamas laikantis konfidencialumo reikalavimų

3. Užregistravus pranešimą per 2d.d. asmuo informuojamas apie pranešimo gavimą

4. Institucija turi įvertinti, ar asmuo pageidauja gauti pranešėjo statusą. Jeigu taip - persiūsti prokuratūrai per 2 d. d., nes tik prokuratūra suteikia pranešėjo statusą

5. Institucija turi įvertinti, ar ji pagal kompetenciją gali ištirti galimą pažeidimą. Jeigu gali, pradeda tyrimą, jeigu ne – perduoda pranešimą kompetentingai institucijai

6. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos apie pažeidimą gavimo patvirtinimo, informaciją pateikęs asmuo informuojamas apie priimtą sprendimą dėl informacijos nagrinėjimo.

7. Ne vėliau kaip per dvi darbo dienas po informacijos išnagrinėjimo privalu informuoti informaciją apie pažeidimą pateikusį asmenį apie priimtą sprendimą, nagrinėjimo rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi ar planuojama imtis, nurodyti priimto sprendimo apskundimo tvarką.

Įstaigos tinklapyje (intranete ir internete) PRIVALO BŪTI teikiama informacija apie:

1. paskirtą kompetentingą subjektą (taip pat nurodomi jo kontaktai);
2. informacijos apie pažeidimus teikimo ir nagrinėjimo įstaigos vidiniu kanalu procedūrą (Vidaus tvarka);
3. asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, teisinės gynybos priemones, kuriomis saugoma nuo neigiamo poveikio priemonių (kaip nurodyta PAĮ 11 straipsnio 3, 5 dalyse);
4. asmens, teikiančio informaciją apie pažeidimus, teises ir garantijas bei atsakomybės už informacijos atskleidimą netaikymą (kaip nustatyta PAĮ 3 straipsnio 3 dalyje);
5. konfidencialių konsultacijų, kurios gali būti teikiamos asmenims, svarstantiems teikti ir pateikusiems informaciją apie pažeidimą, teikimo būdus;
6. Taip pat teikiami statistiniai duomenys apie vidinio kanalo veiksmingumą (kiek įstaigoje per vidinį kanalą pateikta informacijos apie pažeidimus, kiek informacijos išnagrinėta, kiek jos perduota nagrinėti kompetentingai institucijai);
7. Kiek resursų kasmet skiriama vidiniam kanalui palaikyti;
8. ir kita aktuali informacija, susijusi su informacijos apie pažeidimus teikimu ir nagrinėjimu įstaigoje.

REKOMENDACIJOS VIDINIŲ KANALŲ ĮDIEGIMUI IR TINKAMAM FUNKCIONAVIMUI

1. Pasitvirtinti ir **viešai skelbti** (pvz. institucijos tinklapyje ir intranete) informaciją apie **institucijoje veikiančią vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą**. Ši informacija turėtų būti prieinama tiek esamiems, tiek buvusiems darbuotojams, bei kitais darbo santykiais susijusiems asmenims.
2. Aiškiai nurodyti, koks institucijos turimo vidinio kanalo tikslas (nurodant pagrindinius Pranešėjų apsaugą reglamentuojančius teisės aktus), **kas ir kokiais būdais jame gali pateikti informaciją apie pažeidimus**.
3. Viešai nurodyti, **kokie asmenys institucijoje administruoja** vidinį pranešimų kanalą, kokie reikalavimai jiems taikomi.
4. Pasitvirtinti ir viešai skelbti institucijos **vidines taisykles**, kurios apibrėžia galimybę (ir mechanizmą) darbuotojams pranešti apie pažeidimus įstaigos viduje ir taisykles, kaip pranešimai yra nagrinėjami.
5. Viešai skelbti, **per kiek laiko ir kokiais būdais pažeidimą pateikęs asmuo bus informuojamas apie veiksmus**, kurių imtasi dėl jo pateikto pranešimo. Apie tai aktyviai informuoti pranešimą pateikusį asmenį.

6. Viešai skelbti (pvz. institucijos tinklapyje ir intranete), **kokiais būdais institucijoje užtikrinama**, kad nebus imamasi jokių neigiamų veiksmų apie pažeidimus pranešusių darbuotojų atžvilgiu.

7. **Aktyviai ir periodiškai informuoti institucijos darbuotojus apie galimybę ir būdus pranešti įstaigos viduje, bei galimas apsaugos ir skatinimo priemones.**

8. Viešai skelbti institucijos nustatytas administracines procedūras, užtikrinančias konfidencialumą.

9. Nusimatyti tinkamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius, skirtus Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatų įgyvendinimui.

10. Rinkti ir skelbti viešai duomenis apie institucijos turimo vidinio kanalo veiksmingumą (pvz. institucijos gautų pranešimų skaičių, nurodant, kiek gautų pranešimų leido nustatyti teisės pažeidimus ar tarnybinius nusižengimus institucijoje, dėl kiek pranešimų buvo pradėti tyrimai ir kt.).

Nepakanka turėti vidinį kanalą, reikia nuolat apie jį priminti darbuotojams ir skatinti juo naudotis!

praneseju.apsauga@prokuraturos.lt

8 5 266 2329
PRANEŠĖJŲ KARŠTOJI
LINIJA

PRANEŠIMŲ NAGRINĖJIMAS PROKURATŪROJE

PRANEŠIMAI PATEIKIAMI VIDAUS TYRIMŲ
SKYRIAUS VYRIAUSIAJAM PROKURORUI

VTS vyriausiasis prokuroras gautą pranešimą
perduoda vertinti padalinio prokurorams, per
10d.d. priimamas sprendimas

PRIPAŽINTI ASMENĮ
PRANEŠĖJU

NENAGRINĖTI
PRANEŠIMO

NEPRIPAŽINTI ASMENS
PRANEŠĖJU

Pagal
kompetenciją
perduodama
nagrinėti kitoms
institucijoms

Pagal
kompetenciją
perduodama
nagrinėti
prokuratūros
padaliniui

Pagal
kompetenciją
perduodama
nagrinėti kitoms
institucijoms

Pagal kompetenciją
perduodama
nagrinėti
prokuratūros
padaliniui

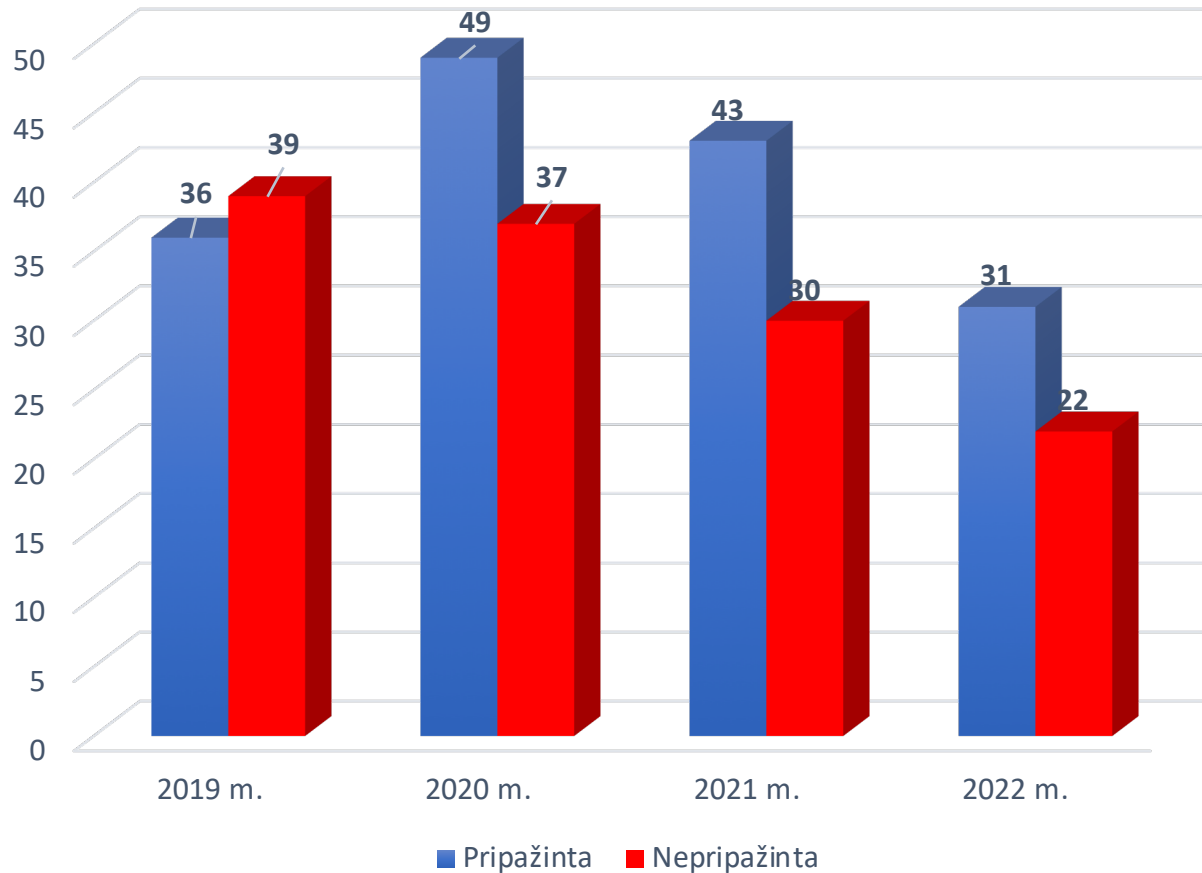

PRANEŠĖJO STATUSAS - suteikiamas Generalinėje prokuratūroje, prokuroro sprendimu.

Pripažinimui pranešėju yra būtinos visos šios sąlygos:

1. Asmuo, kuris pateikia informaciją apie pažeidimą įstaigoje, yra su šia įstaiga siejamas tarnybos, darbo, sutartiniais santykiais arba įdarbinimo ar kitais iki sutartiniais santykiais. (Arba buvo siejamas praeityje).
2. Asmuo apie pažeidimą sužinojo dėl savo tarnybinių, darbo ar sutartinių santykių.
3. Galimai buvo pažeistos teisės normos, ir pažeidimas buvo tokio pobūdžio, kad juo kartu pažeistas ir viešasis interesas.
4. Pranešimas pateiktas siekiant apginti viešąjį interesą, o ne išimtinai asmeninius interesus.

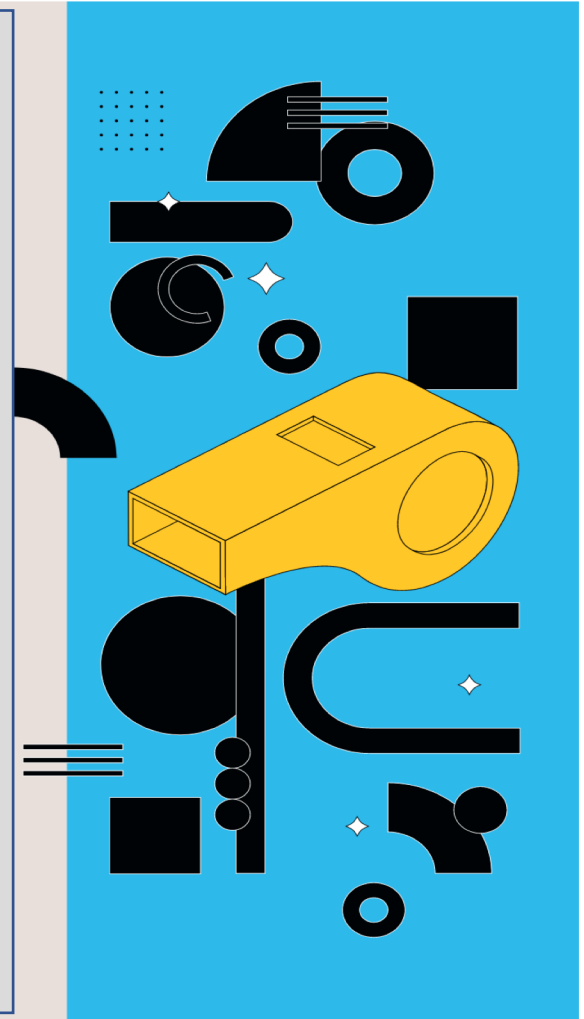
SPRENDIMAI DĖL PRANEŠĖJO STATUSO

2020- 2023(05mėn) IKITEISMINIŲ TYRIMŲ STATISTIKA

PAGAL PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMĄ PATEIKTUS PRANEŠIMUS PRADĖTI **43** IKITEISMINIAI TYRIMAI:

- Nutraukta **21**
- Atliekama **11**
- Sustabdyta **2**
- Perduota teismui surašius kaltinamąjį aktą **3**
- Perduota teismui surašius kaltinamąjį aktą ir bylose jau priimti teismų sprendimai -**6**

BAIGTUOSE IKITEISMINIUOSE TYRIMUOSE NUSTATYTA ŽALA

NESUMOKĖTA MOKESČIŲ VALSTYBEI

37 957 651 EUR

KITOKIO POBŪDŽIO ŽALA (APLINKA, VISUOMENĖS SVEIKATA)

48 257 676 EUR

PAREIKŠTA CIVILINIŲ IEŠKINIŲ

2 447 146 EUR

***Teismuose išnagrinėtos dar ne visos bylos

PRANEŠĖJŲ APSAUGOS INSTITUTO NAUDA (baigtos nagrinėti bylos 2023m. 04mėn. duomenys)

Į valstybės biudžetą
sumokėta

317 672 Eur

Tenkinta civilinių ieškinių

70826 Eur

2023 METŲ IŠŠŪKIAI PRANEŠĖJŲ APSAUGOS SRITYJE

PRANEŠĖJŲ APSAUGOS INSTITUTO
ŽINOMUMO DIDINIMAS

MOKYMAI

GAUNAMŲ PRANEŠIMŲ SKAIČIAUS
AUGIMAS

pranesktiesa.lt

DĚKOJU UŽ DĚMESI

